

Zielona Góra, 08.02.2019 r.

WNIOSKI Z XV EDYCJI POLSKO-NIEMIECKIEJ KONFERENCJI „ENERGETYKA PRZYGRANICZNA POLSKI I NIEMIEC – ŚWIAT ENERGII JUTRA”

(konferencja odbyła się 29-30 listopada 2018 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim,
Wydział Zamiejscowy w Sulechowie)

1. Zaprezentowane przez przedstawiciela Generalnej Dyrekcji Energii KE Michaela Schütza cele polityki klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030 stanowią duże wyzwanie dla Polski. Jednocześnie przedstawiona do dyskusji w przededniu konferencji Polityka Energetyki Polski do 2040 roku, ze względu m.in. na mały poziom szczegółowości i rozbieżne w stosunku do polityki klimatyczno-energetycznej UE kierunki działań (m.in. w zakresie dekarbonizacji), nie gwarantuje osiągnięcia celów unijnych. Należy dodać, że również w wypowiedziach polityków niemieckich padają stwierdzenia, że nie widzą możliwości rezygnacji z węgla brunatnego w energetyce nie tylko do 2050 roku, ale i w późniejszym okresie. Mimo to należy w obu krajach nadal wspierać rozwój produkcji neutralnej pod względem emisji CO₂, tak aby zapobiec ewentualnej ucieczce przedsiębiorstw z naszych krajów.
2. Z analizy wyników finansowych podsektorów energetyki przedstawionej przez dr H. Gabryśa wynika, że „elektrownie na węgiel kamienny i brunatny stają wobec zagrożenia marginalizacji i samounicestwienia z przyczyn ekonomicznych”. Nowym czynnikiem wpływającym na koszty wytwarzania są z jednej strony kończący się okres derogacji w zakresie otrzymywania „darmowych” pozwoleń na emisję CO₂, z drugiej strony gwałtowny wzrost ceny giełdowej pozwolenia. Skutkuje to odczuwalnym wzrostem cen energii u odbiorców końcowych. Wątpliwym jest, czy przygotowane przez Rząd mechanizmy rekompensat poprawią sytuację podsektora wytwarzania, szczególnie w warunkach niestabilnej ceny węgla.
3. Po przyjęciu ustawy dotyczącej nowego systemu wsparcia kogeneracji (w dniu konferencji w UE odbywały się negocjacje dotyczące notyfikacji ustawy) powinien nastąpić szybki rozwój kogeneracji, w tym zastępowania ciepłowni elektrociepłowniami. Układy kogeneracyjne pozwalają na elastyczne zasilenie odbiorców, zarówno w ciepło jak i w energię elektryczną.

Jest to jednocześnie potencjalny obszar innowacji. Godnym naśladowania są przedstawione przykłady m.in. kaskadowych systemów kogeneracyjnych, zrealizowanych w obiektach medycznych i socjalnych w Niemczech.

4. Smog w małych miastach oraz w aglomeracjach ma różne przyczyny. W małych miastach główną przyczyną jest emisja rozproszona z palenisk, w których spala się wszystko co ma wartość opałową, w aglomeracjach duży udział w tworzeniu smogu ma transport. Przeciwdziałanie powstawania smogu musi być wielokierunkowe i konsekwentnie realizowane w dłuższym okresie czasu. W tym kontekście należy pozytywnie ocenić plany Rządu, jednak część działań nie przynosi spodziewanych rezultatów. Omawiana podczas konferencji „taryfa antysmogowa” okazała się mało przekonująca i nie wywołała spodziewanego wzrostu przechodzenia z ogrzewania węglowego na elektryczne. Oczywistym jest, że za obniżenie cen energii elektrycznej dla celów grzewczych „ktoś” musi zapłacić. Jednocześnie pojawia się kolejny element zakłócający rynek. Czynnikiem minimalizującym smog jest również rozwój elektromobilności. Mimo ambitnych planów Rządu z różnych względów nie należy się spodziewać szybkiego rozwoju rynku samochodów elektrycznych. Należy zauważyć, że uczestników konferencji woził autobus elektryczny.

5. Najważniejszą rolę w rozwoju energetyki i w jej transformacji będą odgrywały nowe technologie i innowacje. Wskazywano na potrzebę takiego rozwoju systemu elektroenergetycznego, który spełniłby warunki bezpieczeństwa energetycznego. Wymownym sygnałem były przedstawione trudności niemieckiego systemu energetycznego w sytuacjach zdarzających się ostatnio kilkudniowych okresów bezwietrznej, pochmurnej pogody. Bez uruchomienia wszystkich bloków węglowych i dużych zakupów zagranicznych energii nie byłoby możliwe zrównoważenie mocy w systemie. Dlatego preferowanym kierunkiem rozwoju powinna być energetyka rozproszona, z dominującą rolą OZE oraz lokalne klastry energii, które w sposób naturalny są miejscem wdrażania innowacji. Systemy energetyki rozproszonej obejmują nie tylko sektor energii elektrycznej, lecz także produkcję ciepła i chłodu oraz elektromobilność. Funkcjonujące przykłady, które przedstawiono na XV Konferencji, zachęcają do naśladowania.